

med Lovforslaget vil blive en, hel Del større, end den ærede foregaaende Taler (Rørdam) antydede, den var. Jeg tror, man vil være taknemmelig for at komme fremad, men Skridtet vilde jo blive betydelig længere, hvis min Henstilling blev tagen til Følge, og de Udgifter, der paalægges Statskassen, synes jeg ikke, vilde blive saa væsentlige, at de vilde komme til at spille nogen virkelig Rolle.

K. Bjerre: Jeg skal tillade mig i al Almindelighed at anbefale, at der fra Statens Side ydes Digeskatyderne den størst mulige Støtte. Det forekommer mig, at vi i alle Tilfælde maa tage Hensyn til de særlige Forhold, der ere paa de enkelte Steder i Landet. Naar vi anlægge Jernbaner, maa vi tage Hensyn til de Forhold, der i saa Henseende ere til Stede, f. Eks. i Jylland, saaledes at Statskassen giver større Tilskud der. Naar man nu paa Grund af Forholdenes Natur er kommen til store Udgifter paa den Egn af Landet, hvorom der her er Tale, vil der være Aarsag for os til at yde den størst mulige Støtte. Men jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder i denne Sag, det er der ingen Anledning til, og jeg har kun i Almindelighed villet anbefale, at vi gik saa vidt som muligt i dette Stykke.

Naar jeg har taget Ordet, er det særligt, fordi jeg gerne vilde udtale Ønsket om, at denne Lovs Ramme, ikke selve Loven, men dens Ramme kunde blive udvidet, saa at der ogsaa kunde komme en Ordning i Stand af de falsterske Diger. Der er jo for saa vidt Anledning til dette, som det samme Tidspunkt, hvor Udbetalingsfristen for Lolland er udløben, ogsaa gælder Falster. Ogsaa der er Udbetalingsfristen udløben nu, saa at der er Grund til at tage under Overvejelse, hvorledes Forholdene skulle være der. Jeg siger med Villie, at derfor ønsker jeg Lovens Ramme udvidet, thi det er ikke min Mening, at selve Lovens Tekst og hele den Ordning, som der er foreslaaet for Lolland, ogsaa skulde anvendes paa Falster. Paa Falster ere Digeforholdene i det hele langt gunstigere end paa Lolland. Paa Lolland bleve Digerne lagte tæt ude ved Vandet, og derfor have Vedligeholdelsesomkostningerne været saa overordentlig store. Paa Falster bleve derimod heldigvis Digerne lagte længere inde paa Land, og derfor have de holdt sig godt, saa at der ingen Skade er sket paa Digerne i de forløbne 30 Aar. Der har tværtimod dannet sig en stor Forstrand uden for, saa at

selve Digerne Højde og hele Form ikke er undergaaet nogen som helst Forandring. Vanskeligheden dernede er nu kun den, at Beplantningen derpaa ikke ret godt kan holde sig, netop fordi Vandet ikke kommer ind til Digerne. Dette er godt i sig selv, for at det ikke skal ødelægge Digerne, men det gør, at Marehalmen ikke saa godt kan holde sig, og derved er der en Del Bekostning, som er betydelig større end forudsat. Det er nemlig ganske rigtigt, hvad det ærede Medlem for Saksøvbing (Rørdam) udtalte, at man ved Digelovens Udstedelse baade for Falsters og Lollands Diger gik ud fra, at der ingen Vedligeholdelse vilde blive. Man talte endog om, hvem der skulde have Ret til Udbyttet af Digerne, idet man tænkte, at der kunde gro en Del op. Imidlertid blev der stadig større Udgifter, ogsaa paa Falster, end man havde forudsat, men alligevel stille Beboerne der ikke Krav eller Bøn om noget Statstilskud. De have nu i de 30 Aar betalt alt, hvad de skulde, og det har været svære Byrder ogsaa der; fordi Digerne der have staaet bedre, have dog deres Udgifter ikke været mindre. Og det vil jeg gerne bede ærede Medlemmer huske paa, naar man finder, at der er Grund til at støtte Digeskatyderne paa Lolland, hvad jeg ogsaa finder, at Digeskatyderne paa Falster have faktisk betalt mere. Saa vidt jeg ved, har Digeskatten paa Lolland været 28 Øre pr. Enhed, paa Falster 30 Øre. „Enhed“ — det er lidt forskelligt, eftersom Jordens Beskaffenhed har været; der regnes 2—8 Enheder pr. Td. Land. Det har været store Udgifter. Jeg skal bare nævne en Ting som dette, at en Mand, som har en Gaard paa 4 Tdr. Hartkorn, ca. 40 Tdr. Land, har — han selv eller hans Forgænger — betalt lige ved 300 Kr. om Aaret i Digeskat, og der er flere lignende Tilfælde. Det er jo en overordentlig Kapital, alene 9,000 Kr. direkte i Udgift, foruden den Skade, Ejendommen har lidt. Denne Skat have de baaret, og derved have de altsaa betalt den Del, de skulde betale. Staten gav jo i 1874 et Tilskud af $\frac{2}{5}$ af Anlægssummen, d. v. s. 138,000 Kr., og Amtet $\frac{2}{5}$ af Resten, og Beboerne have altsaa betalt den øvrige Sum. Denne Betaling er altsaa nu færdig, og efter Forudsætningerne ved Digelovens Udstedelse skulde Digeskatyderne paa Falster vente at være fuldstændig fri. Det forlange de imidlertid ikke at blive; de ville være fornøjede, dersom følgende Ting kunde opnaas, og jeg kan ikke se rettere, end at det er rigtigt.